

การทำผ่าตัดต่อมไทรอยด์

รศ.นพ.ปารยะ อาศนะเสน
ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา
Faculty of Medicine Siriraj Hospital
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ก้อนที่ต่อมไทรอยด์นั้นมักจะอยู่ด้านหน้าของลำคอ และขยายเคลื่อนขึ้น-ลง เวลากลืน น้ำลายสาเหตุของก้อนที่ต่อมไทรอยด์ ได้แก่ เนื้องอกชนิดไม่ร้ายแรงของต่อมไทรอยด์ (เช่น adenoma) , คอพอก (nodular goiter) , มะเร็งของต่อมไทรอยด์ การผ่าตัดมักจะทำในรายที่ทำให้ ยาฮอร์โมนของต่อมไทรอยด์ (thyroxine) แล้วก้อนไม่ยุบลง, ก้อนไปกดเบียดทางเดินหายใจ ทำให้หายใจลำบากหรือกดเบียดหลอดอาหารทำให้กลืนติดหรือกลืนลำบาก, สงสัยว่าจะเป็นมะเร็งของต่อมไทรอยด์ หรือเพื่อความสวยงามของบริเวณคอ

ในกรณีผ่าตัด ผู้ป่วยจะได้รับการเอกซเรย์ของต่อมไทรอยด์ และ/หรือ ส่วนอื่นของต่อมไทรอยด์ออก ผ่านทางแผลผ่าตัดด้านหน้าของคอ โดยวิธีดมยาสลบ ผู้ป่วยจะต้องเข้ามาอยู่ในโรงพยาบาล 1 วันก่อนผ่าตัด เพื่อวิสัญญีแพทย์จะได้เตรียมความพร้อมสำหรับการดมยาสลบในวันรุ่งขึ้นที่จะผ่าตัด

คืนวันก่อนผ่าตัด ผู้ป่วยจะได้รับการเตรียมผิวหนังบริเวณด้านหน้าลำคอ เพื่อที่จะทำผ่าตัด และแพทย์จะให้ดื่มน้ำและอาหารหลังเที่ยงคืน เพื่อป้องกันการสำลักอาหารลงปอด เวลาดมยาสลบ

การดมยาสลบ มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่นเสียงแหบจากสายเสียงบวม หายใจลำบาก อาจต้องใส่ท่อช่วยหายใจไว้ระยะหนึ่งหลังผ่าตัดเสร็จ อาจเกิดปอดอักเสบจากการสูดสำลัก แต่ภาวะแทรกซ้อนเหล่านี้พบได้น้อยมาก

หลังผ่าตัด จะมีแผลที่ผิวหนังบริเวณด้านหน้าลำคอ มีผ้าก๊อชปิดแผล และท่อระบายออกจากแผล เพื่อป้องกันเลือดออกและคั่งอยู่ใต้แผล ผู้ป่วยจะได้รับยาที่จำเป็น เช่น ยาแก้ปวด ยาแก้อักเสบ ยาขับเสมหะ หรือยาลดกรด และจะมีสายให้น้ำเกลืออยู่ที่แขน เมื่อผู้ป่วยรับประทานได้ดีพอควร แพทย์จะเอาสายให้น้ำเกลือออก เมื่อสารต่างๆใต้แผลที่ออกจากท่อระบายน้อยลง แพทย์ก็จะเอาท่อระบายออกให้

ภาวะแทรกซ้อน ที่อาจเกิดการผ่าตัด ได้แก่ แผลผ่าตัดติดเขี้ยว สายเสียงไม่ทำงาน ทำให้มีเสียงแหบ หรือสำลัก มีเลือดออกใต้แผลผ่าตัดซึ่งอาจทำให้เกิดการอุดตันในระบบทางเดินหายใจ แต่

ภาวะแทรกซ้อนเหล่านี้พบได้น้อยมาก ถ้าไม่มีภาวะแทรกซ้อนผู้ป่วยจะกลับบ้านได้หลังผ่าตัด
ประมาณ 3-5 วัน

การนัดตรวจหลังออกจากโรงพยาบาล แพทย์จะนัดมาดูแผลผ่าตัดและตัดไหม รวมทั้งฟังผล
ชิ้นเนื้อ ประมาณ 1 สัปดาห์หลังผ่าตัด